

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Jild 3, Son 12/1

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 12/1 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳақимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги

педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодири Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

<i>Елмуратов Икматулла Гайбуллаевич</i> ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДАГИ БИРИНЧИ ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ ТАРИХИ (1931-1936 ЙИЛЛАР)	12-18
<i>Qitaybekov Azizbek Kenesbek o'g'li</i> QORAQALPOG'ISTONDA HAVO TRANSPORTINING SHAKLLANISHIDA "DOBROLET" AKSIYADORLIK JAMIYATINING O'RNI	19-23
<i>Nawrizbaeva Nurjamal Qudaybergenovna</i> QORAQALPOQLARNING GILAMCHILIGI BILAN BOG'LIQ VA'ZI MAROSIMLAR	24-29
<i>Сайдуллаев Фаррух Умедулло ўғли</i> МУҲАММАД ҲАКИМ ТЕРМИЗИЙНИНГ ЭТНОЛОГИК ВА ЭТНОГРАФИК ТАДҚИҚОТЛАРИ	30-35
<i>Berdiqulov Mirolim Tugalvoyevich</i> ТО'ДА-1 NEOLIT MAKONINING O'ZBEKISTON TOSH DAVRI ARXELOGIYASINI O'RGANISHDAGI O'RNI	36-40
<i>Olimjonova Gulida Olimjon qizi</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT VOJXONA XIZMATI ORGANLARI FAOLIYATI ..	41-47
<i>O'ng'alov Lazizbek Amiriddin o'g'li</i> NUROTA TOG' TIZMASINING TOSH DAVRI ARXELOGIYASINING O'RGANILISH TARIXI..	48-53
<i>Rahmonov Faxriddin Shoymardonovich</i> MILLIY DEHQONCHILIK MADANIYATINI ETNO-TARIXIY MANBALARDA AKS ETISHI (JANUBIY O'ZBEKISTON MISOLIDA)	54-58
<i>Tilavboyev Muhammad</i> JIZZAX VOHASIDA OT BILAN BOG'LIQ URF-ODATLAR VA MAROSIMLAR	59-63
<i>To'xtaboyev Xurmatullo Shomirza o'g'li</i> O'ZBEKISTON ILM-FANI RIVOJIDA FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETINING O'RNI (MUSTAQILLIK YILLARI MISOLIDA)	64-68
<i>Рахматиллаев Хасанбой</i> МАРКАЗИЙ ОСИЁНИНГ ҚАДИМГИ ДАВР ЭТНИК ТАРИХИНИ ЁРИТИШДАГИ АЙРИМ МУАММОЛИ МАСАЛАЛАР ВА УСУЛЛАРГА ДОИР	69-74
<i>Qurbonova Manzila Boqiyevna</i> BUXORO VOHASI MILLIY SHIRINLIKLARI VA ICHIMLIKLARI	75-80
<i>Ravshanova Gulora</i> QASHQADARYO VOHASIDA MUNTAZAM QUROLLI HARAKATLAR TA'MINOTI (XX-asrning 20- yillarida)	81-85
<i>Зарипбаев Уснатдин Оракбаевич</i> ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ЙИЛЛАРИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ПРОКУРАТУРА ОРГАНЛАРИ ФАОЛИЯТИ	86-90

<i>Baxronov Abdullo Haydar o'gli</i> O'ZBEKISTONDA TOSH DAVRI ARXELOGIYASINI O'RGANISHDA XALQARO EKSPEDISIYALARINING O'RNI	91-95
<i>Maxmatqulov Jasur Isroil o'g'li</i> GIYOHVANDLIKKA QARSHI KURASH MAVZUSINING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	96-101
<i>Esanova Nilufar</i> O'ZBEKISTON-TURKIYA HAMKORLIGI VA UNING NATIJASI (TO'QIMACHILIK SANOATI MISOLIDA)	102-106
<i>Норбоев Сарвар Қаҳрамон ўғли</i> АФРОСИЁБДАГИ СЎҒД МУДОФАА ДЕВОРИГА ОИД ТАДҚИҚОТЛАРНИНГ ЎРГАНИЛИШИ (XX АСРНИНГ 50-80-ЙИЛЛАРИ).....	107-111
<i>Эсонов Зиёдбек Юлдашевич</i> ФАРҒОНА ВОДИЙСИ АҲОЛИСИ ТЎҚИМАЧИЛИК ҲУНАРМАНДЧИЛИГИ АНЪАНАЛАРИ	112-117
<i>Tishabayeva Irodaxon Rasulovna</i> 1960-1970 YILLARDA O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI	118-124
<i>To'xtamishева Fotima Musurmonovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA QASHQADARYO VOHASI KASHTADO'ZLIGIDA O'ZGARISHLAR.....	125-132
<i>Sattorov Nurbek</i> SHIMOLIY BAQTRIYA VA ZARAFSHON MINTAQALARIDA DEHQONCHILIK VA CHORVACHILIK MADANIYATI SOHIBLARI ETNOMADANIY ALOQALARINING O'ZBEK XALQI ETNOGENEZI SHAKLLANISHIDAGI O'RNI	133-138
<i>Hazratov Nurali Burxon ug'li</i> QADIMGI KESH VILOYATI HUDUDIDAGI ARXELOGIK YODGORLIKLARINING O'RGANILISH TARIXIDAN	139-144
<i>Mamatqulov Bekzod Sherzovich</i> O'ZBEKISTONDA GAZ-OLTINGUGURT SANOATINING YUZAGA KELISHI VA UNING RIVOJLANISH TARIXI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA).....	145-149
<i>Berdiyev Jamshid</i> VOHA JOY NOMLARINING SHAKLLANISHIDA ETNONIMLAR VA PATRONIMLARNING TUTGAN O'RNI	150-155
<i>Djurakulov Sherzod Davronovich</i> SAMARQAND VILOYATI HUDUDIDI TOSH DAVRI ARXELOGIYASINING O'RGANILISHI TARIXI	156-161
<i>Қурбанова Дилрабо Шерипбоевна</i> ПАРЛАМЕНТ ТАРИХИ ВА ТАРИХШУНОСЛИГИ	162-172

<i>Зухриддин Болтаевич Жунаев</i> ХОРАЗМДА РЕСПУБЛИКА ТУЗУМИ: ЮТУҚЛАР ВА МУАММОЛАР (1920-1924 йиллар)	173-181
<i>Mamadiev Voxodir Bobojonovich</i> QASHQADARYO MUZEYIDAGI NODIR OSTODON	182-186
<i>Norqo'chqarov Xushvaqt Eshnazarovich</i> AFG'ONISTONDA O'ZBEK TILINING QONUNIY ASOSLANISHI, O'ZBEKLAR IJTIMOYIY-MADANIY HAYOTIDAGI O'RNI (XX ASR – XXI ASR BOSHLARI)	187-197
<i>Ибрагимов Рахмон Зиёдуллаевич</i> ТОШКЕНТ ВОҲАСИ СЎНГГИ БРОНЗА ДАВРИ ТАРИХИ ТИЗИМИДА: ДАФН УДУМИ ВА МИГРАЦИЯ МАСАЛАЛАРИ	198-203
<i>Азаматова Гулмира Байирбековна</i> ОДАМ САВДОСИГА УЧРАГАН МИГРАНТ ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲАҚИДА БАЎЗИ МУЛОҲАЗАЛАР	204-208
<i>Tishabayeva Iroдахon Rasulovna</i> 1960-1970 YILLARDA O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI	209-215
08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ	
<i>Ostonokulov Azamat Abdukarimovich, Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li</i> DAVLAT SEKTORIDA ICHKI AUDITNING XALQARO STANDARTLARI	216-226
<i>Kurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich</i> O'ZBEKISTONDA KORPORATIV BOSHQARUV TASHKILYIY- IQTISODIY MEKANIZMI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI	227-232
<i>Отабеков Отажон Ғайрат ўғли</i> ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ОПТИМАЛ СОЛИҚ ЮКИ ВА ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ МАСАЛАЛАРИ	233-243
<i>Шакирова Фароғат Болтаевна</i> ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА БАҲОЛАШ ИНДИКАТОРЛАРИНИНГ АҲАМИЯТИ	244-255
<i>Мамбетназаров Бахыт Бисенбаевич</i> ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕТЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ	256-263
<i>Jumaniyazova Ro'za Quvondiq qizi</i> TURIZM INFRATUZILMASI TUSHUNCHASI VA UNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	264-269
<i>Matniyozov Murodjon Rajabbayevich</i> DESTINATSIYA IMIDJINI SHAKLLANTIRISHDA TURISTLARNING SODIQLIGI VA QONIQLASHINING AHAMIYATI	270-278

<i>Хамидова Зарифа Урол қизи</i> ДАВЛАТ СЕКТОРИДА ИЧКИ АУДИТ ВА ДАВЛАТ МОЛИЯВИЙ НАЗОРАТ ТАДБИРЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ	279-291
<i>Toshaliyeva Saodat Toxirovna</i> KICHIK TADBIRKORLIK TUSHUNCHASI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY MONIYATI	292-296
<i>Худойназаров Фахритдин Хаитович</i> ИБН ХАЛДУННИНГ ИҚТИСОДИЁТГА ТАВСИЯЛАРИ	297-304
<i>Nurullayev Hoshimjon Hamidovich</i> GASTRANOMIYANING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI ANAMIYATI	305-313
<i>Кадырова Шарофат Амоновна</i> ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	314-323
<i>Бегматова Зиёда Захиджановна</i> ДАВЛАТ ИНТЕРАКТИВ ХИЗМАТЛАРИ ТИЗИМИ АСОСИДА КАДРЛАР БАНДЛИГИНИ ВА УЛАРГА ТАЛАБНИ БАҲОЛАШ	324-332
<i>Shafkarov Bakhrom Khudoyberdievich</i> TERRITORIAL FEATURES AND THEIR EFFECTIVE USE IN THE CULTIVATION OF VITICULTURE PRODUCTS	333-340
<i>Masharipova Fazilat Axmedovna</i> OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING ANAMIYATI	341-348
<i>Мусинов Дилшод Султанович</i> ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГИ ИЖТИМОИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИГИ ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ ОМИЛИ СИФАТИДА	349-359
<i>Шакирова Юлдуз Сайдалиевна</i> ВОПРОСЫ РАЗРАБОТКИ ДОРОЖНОЙ КАРТЫ АКТИВИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ	360-368
<i>Абдивоҳидов Мамуржон Авазхон ўғли</i> РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГ МАЗМУНИ, ТАВСИФИ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ	369-380
<i>To'xtasinova Muxayyo Mirzasultonovna</i> DAVLATNING INNOVATSION TIZIMINI SHAKLLANTIRISH MASALASIGA	381-388
<i>Қурбанова Раҳима Джамшедовна, Мирзаева Ширин Нодировна</i> РОЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В СТИМУЛИРОВАНИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	389-403
<i>Набиева Нилуфар Муратовна</i> ОСОБЕННОСТИ КОМПЛЕКСА МАРКЕТИНГОВОГО ПРОДВИЖЕНИЯ КОМПАНИИ В ЦИФРОВОЙ СРЕДЕ	404-416

<i>Safarov Radjabboy Eshmuxammadovich</i> KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA INDIVIDUAL DAROMADGA SOLIQLAR MEKANIZMIDAN SAMARALI FOYDALANISH MASALALARI	417-428
<i>Sharipova Zulayho</i> SANOAT TARMOQLARI KLASTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	429-434
<i>Шарипов Акбар Илхамович</i> ЧАКАНА САВДО КОРХОНАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА РАҚАМЛИ МАРКЕТИНГНИ РОЛИ	435-440
<i>Хаджаев Хабибулла Сагдуллаевич</i> ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ В РАЗВИТИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	441-447
<i>Хамзайева Дилфуза Самаровна</i> SURXANDARYO VILOYATIDA TURISTIK MAHSULOTLARNI BAHOLASH VA SAMARALI RIVOJLATIRISH IMKONIYATLARI	448-452
<i>Усманова Насиба Акбаржоновна</i> ПУТИ РАЗВИТИЯ МЕНЕДЖМЕНТА В СФЕРЕ УСЛУГ	453-459
<i>Исхакова Сарвар Аюбовна</i> ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА ЗАНЯТОСТЬ И КВАЛИФИКАЦИЮ ПЕРСОНАЛА В СФЕРЕ БЫТОВОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	460-467
<i>Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich</i> INNOVATSION TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISHDA MUQOBIL MOLIYALASHTIRISH VOSITALARIDAN FOYDALANISH VA UNI TURISTIK XIZMATLAR SOHASIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	468-479
<i>To'uchiyeva Nodira G'ulom qizi</i> OLIY TA'LIMNI BOSHQARISHDAGI INNOVATSIYALAR. CHAT GPT YOHUD SUN'IY INTELLEKT	480-485
<i>Абдурахимова Саида Аҳмаджановна, Адилова Гўзал Абзаловна</i> ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КИЧИК БИЗНЕС СУБЪЕКТЛАРИ ТАРКИБИЙ ҚИСМЛАРИНИНГ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ ТАҲЛИЛИ	486-494
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i> TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	495-500
<i>Tadjibekova Dilnoza Bakhtiyarovna</i> ENHANCING FINANCIAL RESOURCE FORMATION IN BUSINESSES	501-506
<i>Radjabova Malika Ziyodullayevna</i> AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH ISTIQBOLLARI XUSUSIDA	507-512

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

<i>Asraqulova Adiba Nabiyevna</i> ZAMONAVIY DAVRDA IQTISODGA FALSAFIY QARASHLAR	513-520
<i>Жўраев Аҳмад Муҳаммадиевич</i> ТИНЧЛИКПАРВАРЛИК ҲОЯЛАРИНИНГ ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИДАГИ АҲАМИЯТИ	521-530
<i>Гуламова Мавжуда Ташпулатовна</i> АХМАД ЗИЁУДДИН АЛ-КУМУШХОНАВИЙ АСАРЛАРИДА КОМИЛ ИНСОН ҲОЯЛАРИНИНГ ФАЛСАФИЙ ТАҲЛИЛИ	531-538
<i>Abduxolikova Nasiba Alijonovna</i> YOSHLARNING ONLAYN TA'LIM JARAYONIGA TA'SIR ETUVCHI IJOBIIY SALBIY OMILLAR	539-544
<i>Yazdonov Zikirillo Shukurilloevich</i> QALANDARIYLIK VA UNING INSON, JAMIYAT TIZIMIDAGI O'RNI	545-552
<i>Sharipova Barno Salimovna</i> BIOETIK MADANIYATNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA UNING ZAMONAVIY IMIJI	553-558
<i>Xalikulova Umida Rustamovna</i> AXBOROT MUHITINING OLIY TA'LIMGA TA'SIRI: KONSTRUKTIV VA DESTRUKTIV OMILLAR	559-564
<i>Abbasova Maftuna Subxonovna, Temirova Xurshida</i> OILA VA NIKOH MA'NAVIYATI, OILANI MUSTAHKAMLASH OMILLARI	565-571
<i>Tog'ayev Nodirjon Ergashevich</i> AJDODLARIMIZ BOY ILMIY MEROSINING O'ZBEKISTONDA MA'RIFATLI JAMIYAT QURISH HAMDA YOSHLAR TARBIIYASIDA TUTGAN O'RNI	572-576
<i>Kipchoqov Xomidjon Gulomovich</i> JAVOBGARLIK PRINSIPINI SHAKLLANTIRISH AXLOQSHUNOSLIKNING ASOSIY MASALASI SIFATIDA	577-581
<i>Raximova Rayxon Abdurasulovna</i> ZAMONAVIY OILADA MA'NAVIY-AXLOQIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISH: MUAMMONING NAZARIY VA USLUBIY TAHLILI	582-586
<i>Агзамова Нилюфар Шухратовна</i> “АДАБ АЛЬ-ТАБИБ” КАК ИСТОЧНИК НАЦИОНАЛЬНОЙ БИОЭТИКИ	587-591
<i>Axmadiyev Nuriddin Muxutdinovich</i> INTELLEKTUAL MADANIYAT YOSHLARNING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING MUHIM MEZONI SIFATIDA	592-596
<i>Nabiyev Mansur Jamxur o'g'li</i> DEMOKRATIK JAMIYAT TARAQQIYOTIDA IJTIMOIIY G'OYALAR EVOLYUTSIYASI VA MODERNIZATSIIYASI	597-603

<i>Kenjayeva Dilrabo Romanovna, Xaydarova Larisa Sunnatovna</i> GLOBALLASHUV SHAROITIDA MILLIY MADANIYAT SOHASIDAGI O'ZGARISHLARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	604-609
<i>Abduraximova Tursunoy Abduvoxid qizi</i> O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM TRANSFORMATSIYASINING FALSAFIY MOHIYATI	610-615
<i>Tagayev Ganisher Xasanovich</i> YOSHLAR ETNOESTETIK DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHDA BADIY-ESTETIK OMILLARNING O'RNI	616-625
<i>Шоназаров Жамшид Шуҳратович</i> БЕҲБУДИЙ ВА УНИНГ ДАВЛАТЧИЛИК ҲОЯСИ	626-630
<i>Ҳамраев Сирож Абруевич</i> ЖАМИЯТ ЯНГИЛАНИШИ ВА ТАДБИРКОР МАЪНАВИЯТИ	631-637
<i>Nabiyev Bekzod Muxammadumarovich</i> MAFKURAVIY ISHLARNI TASHKIL ETISHDA ZAMONAVIY TARG'IBOT TEXNOLOGIYALARI: O'ZBEKISTON VA XORIY TAJRIBASI	638-642
<i>Hashimova Gulsina Ismoyilovna</i> HARBIY IJTIMOYIY ISH VA HARBIY MADANIYATNING HARBIY XIZMATCHILAR FAROVONLIGINI TA'MINLASHDAGI ROLI	643-648
<i>Karimova Gulnoza Yigitaliyevna</i> AXLOQIY MADANIYAT TUSHUNCHASINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOYIY ZARURIYATI	649-655
<i>Sharipova Kamola Usmonjonovna</i> YANGI O'ZBEKISTONDA GENDER TENGLIKNI TA'MINLASH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASINI MILLIY STRATEGIYAGA TRANSFORMASIYALASH ISTIQBOLLARI	656-661

08.00.00- Иқтисодиёт фанлари

Kurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti,
Ta'lim menejmenti kafedراسи dotsenti, i.f.f.d (PhD)

**O'ZBEKISTONDA KORPORATIV BOSHQARUV TASHKILIY- IQTISODIY MEKANIZMI
SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI**

Annotatsiya. Maqolada korporativ boshqaruvning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi mohiyati, metodologik jihatlarini rivojlantirish bosqichlari va uning samaradorligining ilmiy-nazariy uslubiyati qiyosiy tahlil qilingan. Maqola mazmunini ochib berish maqsadida xorijlik va mahalliy olimlarning korporativ boshqaruv haqidagi ilmiy tadqiqot ishlaridan foydalanildi.

Kalit so'zlar; mexanizm, qurilish, iqtisodiyot, tashkiliy jihatlar, jahon tajribasi.

Kurbaniyazov Shahzodbek Karimovich-

Tashkent State Pedagogical University named after Nizami,
associate professor of the Department of Educational Management, Ph.D.

**THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF INCREASING THE EFFICIENCY
OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF CORPORATE MANAGEMENT
IN UZBEKISTAN**

Abstract. The article compares the essence of the organizational-economic mechanism of corporate management, the stages of development of its methodological aspects and the scientific-theoretical methodology of its effectiveness. In order to reveal the content of the article, the scientific research works of foreign and local scientists on corporate management were used.

Keywords; mechanism, construction, economy, organizational aspects, world experience.

Курбаниязов Шахзодбек Каримович

Ташкентский государственный педагогический университет
имена Низами, доцент кафедры управления образованием,
кандидат педагогических наук (PhD)

**ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ ПОВЫШЕНИЯ
ЭФФЕКТИВНОСТИ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА
КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ**

Аннотация. В статье сопоставляется сущность организационно-экономического механизма корпоративного управления, этапы разработки его методологических аспектов и научно-теоретической методологии его эффективности. С целью раскрытия содержания статьи привлечены научные исследования зарубежных и были привлечены местные ученые по корпоративному управлению.

Ключевые слова: механизм, конструкция, экономика, организационные аспекты, мировой опыт.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I12.1Y2023N35>

Kirish. Bugungi kunda korporativ boshqaruvning konseptual asoslarini tadqiq etish, ilmiy-uslubiy jihatdan tahlil qilish asosida ilmiy va amaliy takliflar ishlab chiqish korporativ boshqaruvni amaliyotda joriy etish samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu munosabat bilan bu masalada jiddiy tadqiqotlar olib borish nafaqat, bugungi kunda, balki kelajakda ham foydali, umuman bozor munosabatlari sharoitida korporativ boshqaruv, boshqaruvning eng samarali shakli bo'lib, kompaniyalarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni ta'minlaydi. Fikrimizcha, korporativ menejment (corporate management) va korporativ boshqaruv (corporate governance) tushunchalari bir xil mazmun kasb etmaydi. Birinchi tushuncha tadbirkorlik operatsiyalarini olib borishda professional mutaxassislarining faoliyatini anglatadi, ya'ni, biznesni amalga oshirish mexanizmlariga yo'naltirilsa, ikkinchi tushuncha birmuncha kengroq bo'lib, u firmaning faoliyat yuritishdagi turli xil nuqtai nazarlarga munosabatda bo'ladigan ko'pchilik shaxslar va tashkilotlarning o'zaro harakatini anglatadi. Korporativ boshqaruv menejmentga nisbatan kompaniyaga rahbarlik qilishda birmuncha yuqoriroq darajaga ega bo'ladi.

Korporativ boshqaruv deganda kompaniya yoki tashkilotning maqsad va vazifalariga erishish uchun faoliyatini nazorat qilish va boshqarish jarayoni tushuniladi. Bu strategik qarorlar qabul qilish, rejalashtirish, resurslarni tashkil qilish va kompaniyaning samarali va samarali ishlashini ta'minlashni o'z ichiga oladi.

Korporativ boshqaruvning asosiy tarkibiy qismlari quyidagilardan iborat:

Strategik rejalashtirish: Bu tashkilotning uzoq muddatli maqsadlari va vazifalarini belgilash va ularga erishish uchun strategiyalarni ishlab chiqishni o'z ichiga oladi. U bozor tahlilini, raqobatni baholashni, imkoniyatlar va tahdidlarni aniqlashni o'z ichiga olishi mumkin.

Tashkiliy tuzilma: kompaniya ichidagi rollar, mas'uliyat va hisobot munosabatlarini belgilaydigan tuzilmani yaratish va qo'llab-quvvatlash. Bu tashkilot ichida kim nima va qanday ma'lumotlar oqimi uchun javobgar ekanligini aniqlashga yordam beradi.

Resurslarni taqsimlash: Sarmoya, inson resurslari va texnologiya kabi resurslarni turli bo'limlar va loyihalarga mahsuldorlikni maksimal darajada oshiradigan va kompaniyaning strategik maqsadlarini qo'llab-quvvatlaydigan tarzda taqsimlash.

Yetakchilik va qarorlar qabul qilish: Samarali korporativ boshqaruv tashkilotning barcha darajalarida kuchli yetakchilikni talab qiladi. Rahbarlar muhim qarorlar qabul qiladilar va xodimlarga ko'rsatmalar beradilar.

Moliyaviy menejment: kompaniyaning moliyasini boshqarish, shu jumladan byudjetlashtirish, moliyaviy hisobotlar va tashkilotning moliyaviy barqarorligini ta'minlash.

Risklarni boshqarish: kompaniya faoliyatiga, obro'siga yoki moliyaviy barqarorligiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan xavflarni aniqlash va kamaytirish. Bu risklarni boshqarish strategiyalari va sug'urta siyosatlarini ishlab chiqishni o'z ichiga olishi mumkin.

Ishlash monitoringi: Tashkilot va uning turli bo'limlari yoki bo'linmalari faoliyatini doimiy ravishda kuzatib borish. Bunga asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (KPI) belgilash va ulardan maqsadlar sari taraqqiyotni baholash uchun foydalanish kiradi.

Muloqot: Samarali muloqot korporativ boshqaruv uchun juda muhimdir. Rahbarlar kompaniyaning qarashlari, qadriyatlarini va maqsadlarini xodimlar, manfaatdor tomonlar va jamoatchilikka etkazishlari kerak.

Muvofiqlik va boshqaruv: kompaniya barcha tegishli qonunlar va qoidalarga rioya qilishini hamda axloqiy va boshqaruv standartlariga rioya qilishini ta'minlash. Bu korporativ boshqaruvni nazorat qilish uchun direktorlar kengashi yoki maslahat kengashini tashkil etishni o'z ichiga oladi.

O'zgarishlarni boshqarish: biznes muhiti, sanoat tendentsiyalari va texnologiyadagi o'zgarishlarga moslashish korporativ boshqaruvning muhim qismidir. Kompaniyalar raqobatbardosh bo'lish uchun moslashuvchan va sezgir bo'lishi kerak.

Korporativ boshqaruv tashkilotning hajmi va murakkabligi, sanoat va aniq maqsadlarga qarab sezilarli darajada farq qilishi mumkin. Odatda yuqori darajadagi rahbarlar, jumladan, bosh direktor, COO (Bosh operatsion direktor), CFO (Bosh moliya direktori) va boshqa yuqori darajali rahbarlar ushbu funktsiyalarni bajarish uchun javobgardir. Samarali korporativ boshqaruv har qanday tashkilotning uzoq muddatli muvaffaqiyati va barqarorligi uchun zarurdir.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Mustaqil davlatlar hamdo'stligi mamlakatlarida bu borada korporativ boshqaruv mexanizmi samaradorligini oshirishning alohida yo'nalishlari I.I.Mazur[1], D.M.Mixaylov[2], Gerchikova I.M.[3], K.Uolsh[4] va boshqalarning ilmiy ishlarida o'z aksini topgan. O'zbekistonda korporativ boshqaruvning shakllanishi, rivojlanish xususiyatlari, tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi samaradorligi oshirishning umumiy jihatlari bo'yicha B.B.Berkinov[5], B.Yu.Xodiev[6], Sh.G'.Yuldashev[7], D.X.Suyunov[8], Sh.N.Zaynutdinov[9], D.N.Raximova[10], M.B.Xamidullin[11], J.A.Fattaxova[12], R.I.Yaushev[13] kabi olimlar tadqiqot olib borganlar

Korporativ boshqaruvning iqtisodiy munosabatlari esa, chuqurroq ma'noga ega bo'lib, korporatsiya (kompaniyalar) faoliyatining iqtisodiy jihatlarini aks ettiradi. Kompaniyalarning faoliyatini samarali tashkil etish uchun mazkur munosabatlar mexanizmi yaxshi ishlashi lozim. Bu o'z navbatida, korporativ menejment tizimi uchun yuqori malakali kadrlar tayyorlash zaruratini keltirib chiqaradi. Shu sababli O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 31 martdagi «Aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatining samaradorligini oshirish va korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish komissiyasini tashkil etish to'g'risida»gi PQ-2327-sonli qarori hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 24 apreldagi «Aksiyadorlik jamiyatlarida zamonaviy korporativ boshqaruv uslublarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida»gi PF-4720-sonli farmoniga muvofiq mamlakatimizning nufuzli universitetlarida korporativ boshqaruv mutaxassisliklari ochildi va korporativ boshqaruv yo'nalishida kadrlar tayyorlanmoqda.

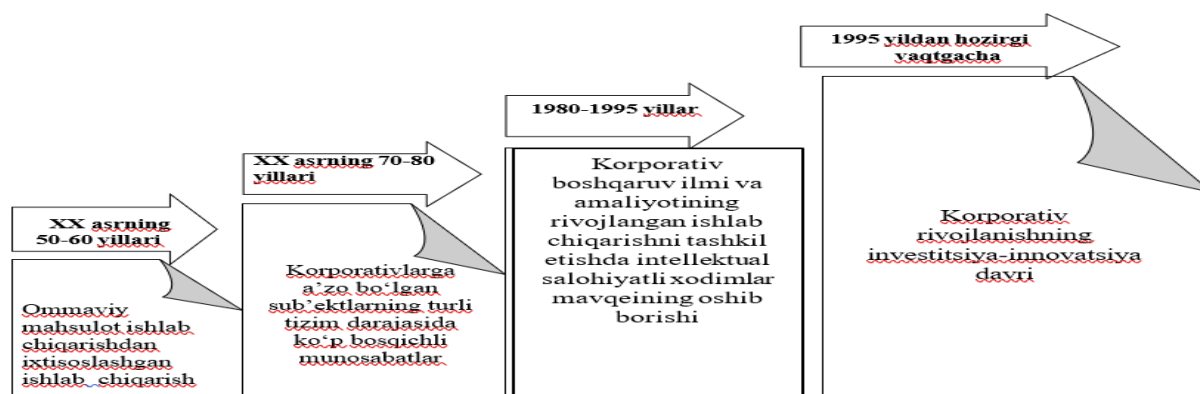
Tadqiqotimizda, korporativ boshqaruvning tashkiliy- iqtisodiy mexanizmi murakkab boshqaruv tizimi bo'lib, asosan tashkiliy va iqtisodiy elementlar yig'indisidan shakllangan holda, avvalambor, tashkiliy mexanizm mulkchilik shakllari, personal va korporativ boshqaruvning tashkiliy tuzilma turlari bilan belgilansa, korporativ boshqaruvning iqtisodiy mexanizmi iqtisodiy vositalarni to'g'ri tanlash, ularni bir tizimga keltirish, kompaniyalar resurslaridan to'g'ri foydalanish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga olib keladi. Ushbu mexanizm turlari iqtisodiy adabiyotlarda to'liq o'rganilmagan, fikrimizcha, mazkur

mexanizmlar boshqaruv mexanizmlari hisoblangan holda ular o'zaro bog'liq va ularni o'rganishda kompleks yondashuv zarur.

Korporativlash asosini xususiy mulk tashkil etgan holda uning xususiyati shundan iboratki, u nafaqat xususiy mulkni ifodalaydi, balki u teng egalik, xususiy va ijtimoiy mulk egaligini o'zida mujassamlashtiradi. Korporativ mulkchilikdagi bo'lgan tenglik alomati xususiy va ijtimoiy egalik munosabatlarini ifodalaydi. Korporativ boshqaruvning tashkiliy- iqtisodiy mexanizmi darajasi kompaniyaning faoliyatini tartibga soluvchi asosiy vositalardan biridir. Uning yaxshi shakllanganligi kompaniyaning normal holatda faoliyat yuritishidan dalolat beradi. Korporativ boshqaruvning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi keng ma'noda ishlab chiqarish va boshqarish elementlaridan iborat bo'lib, ularni o'rganish va to'g'ri tuzilishi, o'zaro bog'liklarini ta'minlash, har bir elementning ta'sirchanligini aniqlash boshqarish samaradorligini oshirishga olib keladi.

Tahlil va natijalar. Korporativ boshqaruvning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi xo'jalik faoliyatini tashkil etishda qonunlar, tamoyillar, normativ-me'yoriy hujjatlar, ma'muriy nizomlar asosida korporativ munosabatlar ishtirokchilari (bevosita ishtirokchilar va davlat, aksiyadorlar va menejerlarning, ishtirokchilar va kreditorlarning) o'zaro hamkorlikdagi faoliyat tizimidir. Respublikamizda bozor munosabatlarining qaror topishi, avvalo, mulkchilikni va xo'jalik yuritish shakllarining tubdan o'zgarishiga olib keldi va bu, o'z navbatida, aksiyadorlik jamiyatlarini shakllantirish va rivojlantirishga asos bo'ldi. Tadqiqotda korporativ boshqaruvni shakllantirish muammosi metodologik jihatlarni hal qilishni taqozo etishi, shuningdek, korporativ boshqaruv usullarining ham nazariy va amaliy tomonlarini o'rganish va rivojlanish bosqichlarini ko'rib chiqish ushbu tadqiqotning asosiy talablaridan biri ekanligi ta'kidlanadi. Korporativ boshqaruv metodologiyasining bosqichma-bosqich rivojlanish asoslarini o'rganish, uning evolyusion rivojlanish asoslarini tadqiq etish ham nazariy, ham amaliy jihatdan muhim ahamiyat kasb etadi. Korporativ boshqaruv avvalambor, sanoat tarmog'ida qo'llanganligi sababli sanoatlashgan korporativ boshqaruv davri deb atalgan.

Tadqiqotda ta'kidlanishicha, korporativ boshqaruvning rivojlanish bosqichlarini shartli ravishda to'rttaga bo'lish mumkin bo'lib, korporativ boshqaruv tizimi rivojlanishining har bir bosqichi o'ziga xos xususiyatga ega.

1-rasm. Korporativ boshqaruv rivojlanishining asosiy bosqichlari [14]

Yuqoridagi rasmga ko'ra, korporativ boshqaruv tarixiy rivojlanish bilan bog'liq bo'lib, u ma'lum bosqichda mavjud tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarning o'zaro bog'liqligini anglatadi. Yirik korporativning shakllanishida yirik ishlab chiqarish va texnologik boshqaruv shakli

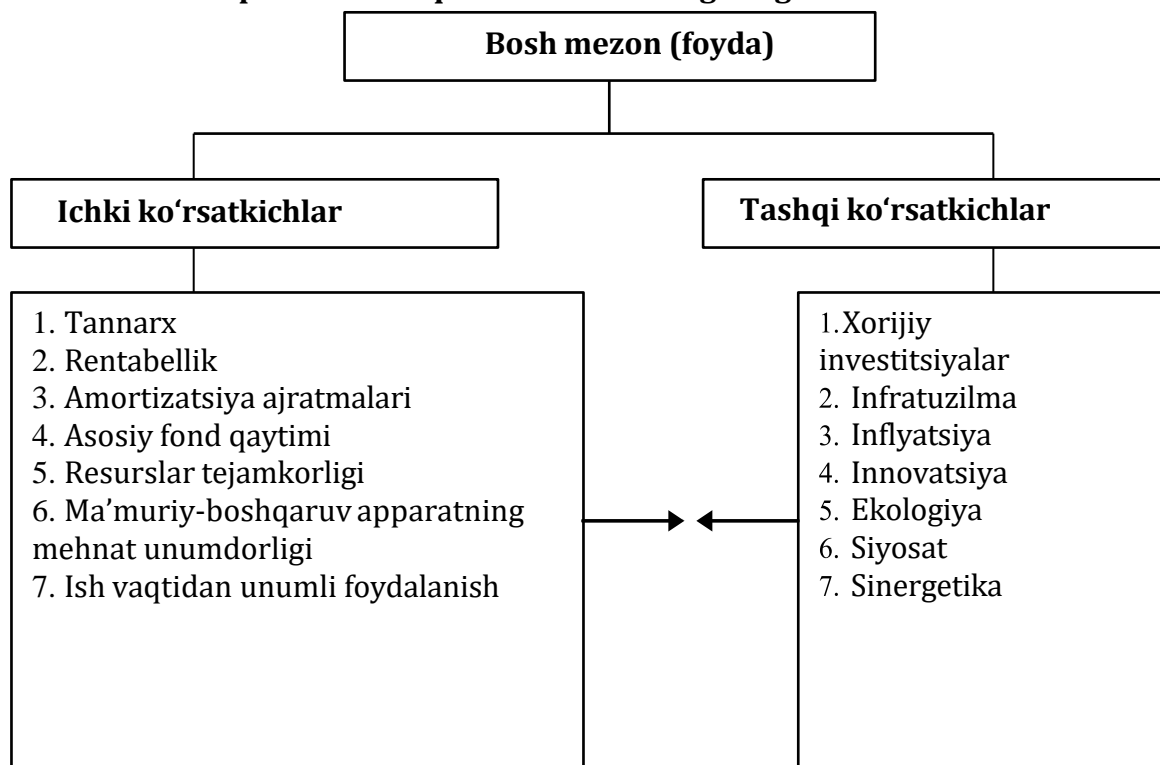
kombinat, zavod, ishlab chiqarish va ilmiy ishlab chiqarish birlashmalarining strategik rivojlanishida o'z ahamiyatini saqlab qolganligini xorijiy davlatlar tajribasi nuqtai nazaridan tan olish maqsadga muvofiq bo'ladi. Shuning uchun hozirgi bosqichda korporativ boshqaruv rivojlanishini nazariy va uslubiy jihatdan o'rganish juda zarur.

Korporativ mulkdan samarali foydalanishda ikki tomonlama manfaatdorlikka erishiladi, birinchisi foydani oshirish, ikkinchisi, har bir darajada ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi.

Tahlillarga ko'ra, uslubiy nuqtai nazardan boshqaruv samaradorligini mezon va ko'rsatkichlarini to'g'ri aniqlash muhim masala hisoblanadi. Umumiy jihatdan korporativ boshqaruv samaradorligini baholash usullari, va standartlarini o'rganish, ularni qiyosiy taxlil qilish va takomillashtirish bo'yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqish muhim masaladir. Ushbu ma'noda, avvalo, korporativ boshqaruv samaradorligining mezon va ko'rsatkichlarini ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish zarur.

Bozor iqtisodiyotini boshqarish samaradorligi va korporativ boshqaruv samaradorligining mezon va ko'rsatkichlari hamohang ravishda rivojlanadi. Tadqiqotda xorijiy va mahalliy olimlarning ilmiy ishlari va yondashuvlari tahlil qilingan va samaradorlik uslubiyatlari o'rganilgan holda mualliflik uslubiyatini yaratishga harakat qilingan. Bozor iqtisodiyoti sharoitida barcha mulklar samaradorligi bir mezonga yo'naltirilgan. Bu yuqori darajada foyda olishdir. Ushbu yondashuvdan kelib chiqib, ilmiy ishda foyda turishini asoslab, uni bosh mezon qilib belgilash taklif etiladi. Ushbu bosh mezon ko'rsatkichlar tizimi bilan bog'lanib, korporativ boshqaruv samaradorligini baholashning bosh mezoni va iqtisodiy ko'rsatkichlar tizimi sifatida ifodalanadi. Iqtisodiy ko'rsatkichlar, o'z navbatida, ichki va tashqi ko'rsatkichlarga bo'linadi (2-rasm).

2-rasm. Korporativ boshqaruv samaradorligining mezon va ko'rsatkichlari[14]

Xulosa sifatida shuni aytish mumkinki, korporativ ishlab chiqarish jarayonining samaradorligini aniqlash usullaridan biri «sinergetik» samaradorlik hisoblanadi. «Sinergetik»

samaradorlik korporativ ishlab chiqarishda sub'ektlarning alohida faoliyatida ko'lga kiritilgan samaradorlik ko'rsatkichlariga nisbatan ularning o'zaro bog'liqlikdagi faoliyatlari, ya'ni unumli samaradorlik natijalarning yuqori bo'lishida o'z aksini topadi. «Sinergetik» samaradorlik korporativ mulklarga qo'shimcha yangi ishlab chiqarish sub'ektlarning qo'shilishi natijasida uning qo'shimcha samaradorligini aniqlashni ta'minlaydi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. <http://www.globalconstruction2030.com>
2. Мазур И.И. и др. Корпоративный менеджмент. - М.: Омега-Л., 2011. 781с.;
3. Михайлов Д.М. Эффективное корпоративное управление (на современном этапе развития экономики РФ): учебно-практическое пособие/ Д.М.Михайлов.-М.: КНОРУС, 2010 с.27-28.;
4. Герчикова И.Н. Менеджмент. - М.: ЮНИТИ, 2007, 480 с.;
5. Крук М.Д. Современные формы и механизм корпоративного управления: методология и практика. - М.; 2000- с.357;
6. Уолш К. Ключевые показатели менеджмента. - М.: Дело, 2001-23 с.
7. Беркинов Б.Б. Корпоративные структуры: основы создания и управления. - Т.: ИНБ им. Алишера Навои 2005, - с.147;
8. Xodiev V.Yu. Korporativ boshqarish. T.: Iktisodiyot, 2010, 257 b.
9. Yuldashev Sh.G'. Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruv. T.: Akademiya, 2005 139 b.; Karlibaeva R.H. va b. Korporativ moliya. - T.: TDIU, 2010. - 260 b.;
10. Zaynutdinov Sh.N., Raximova D.N. Korporativ boshqaruv. - T.: Akademiya, 2010, 69 bet.;
11. Nurimbetov R.I., Turikova L.M.Korporativ boshqaruvda strategik menejment samaradorligini oshirish yo'llari// «Fan va texnologiyalar» 2010 y (Monografiya).
12. Fattaxova J.A., Yaushev R.I., Tolipov K.F., Xamidullin M.B. O'zbekistonda korporativ boshqaruvni joriy etish muammolari. - T.: ITM, 2006. - 79 b.;
13. G'ulomov S.S. va b. Korporativ huquq. - T.: Fan, 2004. - 703 b.;
14. Muallif ishlanmasi.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 12/1 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).